

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Бж. № 334 КЛ 12/18
Дата 19.11.18г.

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРАВНА ПОМОЩ**

ул. "Развигор" №1, 1421 София, тел: 8193200; факс: 8654812
е mail: nbpp@nbpp.government.bg

Изх. № 18-122-150
Дата:.....2018 г.

16 -11- 2018

ДО
Г-Н БОРИС ВЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА № 223/09.10.2018 год.

ОТНОСНО: Становище по конституционно дело № 12/2018 год. по описа на Конституционния съд

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Националното бюро за правна помощ в качеството си на заинтересована институция по делото, в указания срок предоставя на вниманието на Конституционния съд следното становище:

Законът за правната помощ /ЗПП/ регламентира реда, условията и органите за предоставяне на правна помощ на граждани от уязвими социални групи изчерпателно изброени в чл. 22 . Целта на закона е да се гарантира достъпа до правосъдие на посочените в него граждани, като им се осигури служебна защита финансирана от държавата, поради това че същите не разполагат с достатъчно финансови средства, за да си упълномощят адвокат.

1. Относно премахването на касационното обжалване в някои специални закони, един от които е Законът за правната помощ :

Двуинстанционността на съдебното производство по административни дела-правило установено от АПК, е гаранция, че правата на страните в административното производство ще бъдат най-ефективно и в максимална степен защитени. Законът за правната помощ акцентува върху правото на правна помощ на граждани от уязвими социални групи, които не разполагат с достатъчно финансови средства, за да си упълномощят адвокат, поради което са основните потребители на услугата правна помощ, финансирана от държавата. В този смисъл, за да не бъде нарушена основната цел по чл. 3 от Закона за правната помощ – да се гарантира равен достъп на лицата до правосъдие, чрез осигуряването и предоставянето на ефективна правна помощ на тези граждани по чл. 22, трябва да им се осигурят максимално средства и възможности за защита на правото им на правна помощ, чрез съдебен контрол на

първоинстанционното съдебно решение относно неговата законосъобразност. От защитата на правото им на правна помощ зависи и защитата на техните права и интереси по конкретно дело.

Премахването на възможността за касационно обжалване на съдебните решения, с които се потвърждава административния акт на Националното бюро за правна помощ за отказ на правна помощ, би довело до ограничаване на процесуалните средства и възможности за защита на правото на гражданите, от уязвими социални групи, на правна помощ, достъп до правосъдие и справедлив съдебен процес, както и до намаляването на ефективността на съдебната защита, което считаме че е в нарушение на общопризнатото право на достъп до правосъдие по чл. 47 от Хартата на основните права на ЕС – правото на ефективни правни средства за защита пред съда и на справедлив процес, както и на една от основните цели на Директива 2003/8 за подобряване на достъпа до правосъдие при презгранични спорове чрез установяване на минимални общи правила за правна помощ – правото на правна помощ на лица, които не притежават достатъчно средства, като гаранция за ефективен достъп до правосъдие, в нарушение на чл. 6/1/ от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, на чл. 56 от Конституцията на Република България и на чл. 3 от Закона за правната помощ.

2. Относно увеличаването на съдебните такси в касационното производство.

НБПП счита, че увеличаването на размера на съдебните такси за граждани, особено за тези от уязвимите социални групи по чл. 22 от Закона за правната помощ, би ограничило или отнело правото им на достъп до правосъдие, а оттук и пълноценното реализиране на правото им на съдебна защита, което е в нарушение на основната цел – чл. 3 на Закона за правната помощ – гарантиране на равен достъп на лицата до правосъдие, чрез осигуряване и предоставяне на ефективна правна помощ. Логично е да се счита, че гражданин, който не разполага с достатъчно финансови средства за упълномощаване на адвокат, не разполага и със средства за заплащане на съдебните такси, от които следва да бъде освободен.

Определените с § 57 ЗИД АПК размери на таксите не са съобразени с конституционния критерий по чл. 60, ал. 1 от Конституцията на Република България, че гражданите са длъжни да плащат такси, съобразно техните доходи и имущество.

Увеличаването на таксите би довело до ограничаване на съдебния контрол върху актовете на административния орган, който е един от основните елементи на правовата държава.

Увеличените такси не само биха затруднили но и биха направили невъзможно обжалването от гражданите на първоинстанционните съдебни решения, които не са в техен интерес, а това от своя страна води до нарушаването на правото на защита, уредено в чл. 56 на Конституцията на Република България.

ЕЛЕНА ЧЕРНЕВА-МАРКОВА
Председател на НБПП